

PATVIRTINTA

Kauno technikos kolegijos

Akademinės tarybos

2013 m. spalio 1 d. protokolas Nr. V18-43

Redakcija:

2015 m. gegužės 26 d. protokolo Nr. V18-27

2017 m. lapkričio 28 d. protokolo Nr. V18-107

2019 m. spalio 29 d. protokolo Nr. V18-116

KAUNO TECHNIKOS KOLEGIJOS NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOŠI BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo Kauno technikos kolegijoje (toliau – Kolegija) tvarka (toliau – Tvarka) nustato reikalavimus ir procedūras asmens kompetencijoms, įgytoms neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje, vertinti ir pripažinti.
2. Ši Tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu (Žin. 1991, Nr. 23-593); Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose rekomendacijomis (Žin. 2010, Nr. 152-7763) ir Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. 66-1909). Papildyta pagal Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymą „Dėl neformalaus ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose bendrųjų principų patvirtinimo (2017 m. balandžio 24 d. Nr.V-289).
3. Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tikslas – įvertinti ir pripažinti kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytas kompetencijas, sudarant galimybę kandidatui jomis pasinaudoti formalioje švietimo sistemoje.
4. Tvarkeje vartojamos sąvokos:
 - Neformalusis mokymasis** – mokymasis pagal neformaliojo mokymosi programas (kursuose, seminaruose, stažuotėse, projektuose), kurio pabaigoje gali būti išduodamas kompetencijas įvardijantis pažymėjimas.
 - Savaiminis mokymasis** – natūralus, kiekvieną dieną vykstantis, patirtinis savarankiškas mokymasis darbinėje aplinkoje, neapmokamame ir savanoriškame darbe, savarankiškai mokantis laisvalaikio metu, kuris nėra iš anksto suplanuotas ar specialiai organizuotas.
 - Kandidatas** – asmuo, pageidaujantis, kad jo pasiekimai, įgyti mokantis neformaliai ir savaiminiu būdu, būtų įvertinti, o jų pagrindu įgytos kompetencijos – pripažintos.
 - Kompetencija** – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų ir asmeninių savybių visuma.
 - Konsultantas** – asmuo, konsultuojantis kandidatą kaip pasirengti vertinimui.
 - Mokymosi pasiekimai** – žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, kuriuos asmuo įgyja mokymosi pabaigoje.
 - Vertintojas** – asmuo, vertinantis kandidato neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas ir įvertinantis jų atitikimą studijų dalyko rezultatams, numatytiems studijų programoje.

Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimas - neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų mokymosi pasiekimų prilyginimas studijų rezultatams.

Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų pripažinimas – kompetencijų, įgytų neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu, vertinimo rezultatų formalizavimas.

Pokalbis – universalus mokymosi pasiekimų vertinimo metodas, kada bendraujant galima gauti informacijos apie įvairius mokymosi aspektus, tiesiogiai nematomus veiklos motyvus, išgyvenimus, subjektyvų požiūrį į profesinės veiklos ir /ar gyvenimo reiškinius ir pan. Šio metodo esmė – naudojant klausinėjimo techniką ir dialogo kūrimo įgūdžius, atskleisti kandidato kompetencijų įrodymus.

Kompetencijų aplankas (portfolio) – tai tikslingai sudarytas, savianalize pagrįstas kandidato įrodymų, kuriais pagrindžiamos neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos, rinkinys.

Testas – pagal nustatytas taisykles parengtas klausimų ir/ar užduočių rinkinys, skirtas vertinti, matuoti asmens žinias ar gebėjimus, atpažinti vertybines nuostatas.

Veiklos vertinimas darbo vietoje – praktinis testavimas darbo vietoje arba vertinimas vykdančioje institucijoje, kurioje sukurta darbo vietai artima aplinka, siekiant nustatyti, ar kandidatas turi pasirinktai profesijai reikalingų kompetencijų, kurias siekia pripažinti.

Atvejo analizė – tai interaktyvaus vertinimo metodas, papildantis teorines žinias ir orientuotas į realios situacijos (darbinės, praktinės ar kt.) sukūrimą auditorijoje.

Stebėjimas – mokymosi pasiekimų vertinimo metodas, taikomas pokalbio su kandidatu ir jo asmeninių praktinių įgūdžių demonstravimo metu, siekiant papildyti turimą informaciją.

Savianalizė – savo mokymosi, profesinės, visuomeninės veiklos analizė, kurią atliekant savarankiškai arba padedant pedagogui, konsultantui ar vertintojui, stengiamasi gauti žinių apie save ir savo mokymosi pasiekimus.

Refleksija – tai metodas, skatinantis asmenį analizuoti ir geriau save pažinti, integruojant savo teorines žinias bei patirtį.

5. Ši Tvarka taikoma:

- 5.1. Asmenims, studijuojantiems pagal formalią koleginių studijų programą ir siekiantiems neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo;
- 5.2. Asmenims, nestudijuojantiems pagal formalią koleginių studijų programą, tačiau siekiantiems neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų formalizavimo.

II. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOŠI BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO BENDRIEJI PRINCIPAI

6. Kolegija atlieka asmenų įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą savo nustatyta tvarka, vadovaudamasi šiais bendraisiais principais:

- 6.1. Prieinamumo principas. Suinteresuoti asmenys gali siekti, kad jų įgytos kompetencijos būtų vertinamos ir pripažįstamos. Prieinamumas reiškia geografinį vertinimo vietos pasiekiamumą, lygių galimybių užtikrinimą, vertinimo procedūros esmės, specifikos išaiškinimą, galimų vertinimo rezultatų aptarimą.
- 6.2. Lankstumo principas. Taikoma vertinimo metodika leidžia įvertinti asmens įgytas kompetencijas neatsižvelgiant į tai, kur ir kaip jos buvo įgytos, sudaroma galimybė

- individualizuoti studijų kelius asmeniui, patenkančiam į aukštojo mokslo sistemą iš įvairios aplinkos: praktinės veiklos, institucijos, vykdančios neformalųjį švietimą, kitos valstybės ir t. t.
- 6.3. Skaidrumo ir objektyvumo principas. Asmens įgytos kompetencijos vertinamos derinant ir jungiant įvairius vertinimo metodus ir išvengiant vertintojo subjektyvaus požiūrio į vertinimo procedūras, kriterijus ar asmenį, kurio kompetencijos yra vertinamos. Asmeniui suteikiama grįžtamoji informacija apie priimtą sprendimą ir sudaroma galimybė teikti apeliaciją pagal kolegijoje nustatytą tvarką.
 - 6.4. Palyginamumo principas. Asmens įgytos kompetencijos vertinamos pagal atitinkamoje studijų programoje aprašytus numatomus studijų rezultatus.
 - 6.5. Savanoriškumo principas. Savanoriškai apsisprendamas dalyvauti vertinimo procese, vertinimu suinteresuotas asmuo yra atsakingas už pateiktus vertinti įgytas kompetencijas patvirtinančius dokumentus ir papildomą informaciją, yra motyvuotas, pasirengęs vertinimo procedūrai ir, jei siekia įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją, sąmoningai planuoja tolesnes studijas aukštojoje mokykloje.

III. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOSI BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

7. Kandidatas gali pretenduoti į vertinimą ir pripažinimą kompetencijų, įgytų:
 - 7.1. Kursų, seminarų, stažuoočių, projektų ir kt. metu;
 - 7.2. Neformalaus švietimo programose;
 - 7.3. Darbinėje veikloje;
 - 7.4. Neapmokamame ar savanoriškame darbe;
 - 7.5. Mokantis savarankiškai ir kt.
8. Į neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą gali pretenduoti asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą. Taip pat asmenys:
 - 8.1. Neturintys aukštojo išsilavinimo toje srityje, kurioje dirba ne mažiau kaip 3 metus;
 - 8.2. Jau įgiję aukštąjį išsilavinimą, ir dirbantys ne pagal suteiktą kvalifikaciją ne mažiau kaip 3 metus;
 - 8.3. Dėl įvairių priežasčių nutraukę kolegines arba universitetines studijas.
9. Mokymosi pasiekimams ir kompetencijoms vertinti gali būti taikomi įvairūs teorinių žinių ir praktinių įgūdžių vertinimo metodai: pokalbis, kompetencijų aplanko vertinimas, testavimas, praktinės užduotys, veiklos vertinimas darbo vietoje, atvejo analizė, stebėjimas, savianalizė taikant refleksiją ir kt.

IV. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIO MOKYMOSI BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ PRIPAŽINIMO ORGANIZAVIMAS

10. Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo procesas vyksta šiais etapais: informavimas, konsultavimas, vertinimas, sprendimo priėmimas (įvertinimas).
11. Neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą organizuoja ir koordinuoja taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovas.

11.1. Kandidato registracija, informavimas ir dokumentų priėmimas

11.1. Kandidatas, pageidaujantis, kad būtų vertinamos jo neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos, elektroniniu ar įprastu paštu siunčia arba asmeniškai pateikia taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovui:

11.1.1. Registracijos formą (1 priedas);

11.1.2. Vidurinį arba kitą išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijas;

11.1.3. Asmens dokumento kopiją ir fotonuotrauką (3x4cm);

11.1.4. Pažymą iš darbovietės;

11.1.5. Prašymą įvertinti neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas ir skirti konsultantą vertinimo procedūrai pasiruošti (2 priedas).

11. 1. 2. Kandidatas sumoka Kolegijos direktoriaus įsakymu nustatyto dydžio įmoką už prašymo dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų nagrinėjimą, taip pat kolegijos pasirengimą vertinimo procedūrai ir mokesčio kvitą pateikia taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovui.

11.1.3. Kandidatas sumoka Kolegijos direktoriaus įsakymu nustatyto dydžio įmoką už prašymo dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų nagrinėjimą, taip pat kolegijos pasirengimą vertinimo procedūrai ir mokesčio kvitą pateikia projektų vadovui; Taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovas elektroniniu būdu arba asmeniškai suteikia kandidatui bendrą informaciją apie vertinimo ir kompetencijų pripažinimo galimybes, kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą, galimus vertinimo rezultatus, reikalingus dokumentus ir jų pateikimo tvarką.

11.2. Kandidato konsultavimas ir sutarties pasirašymas

11.2.1. Jei kandidatas atitinka šios tvarkos 7 dalyje numatytus reikalavimus, taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovas informuoja apie tai kandidatą ir perduoda atitinkamos studijų programos kuratoriui registracijos formos kopiją bei kandidato prašymą;

11.2.2. Studijų programos kuratorius paskiria kandidatui konsultantą – atitinkamos srities specialistą.

11.2.3. Kandidatas su konsultantu aptaria ir sudaro konsultavimo tvarkaraštį, suderina ir nustato vertinimo komisijos posėdžio datą;

11.2.4. Kandidatas pasirašo sutartį dėl neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimo bei pripažinimo (3 priedas). Sutarties projektą pagal Kolegijos direktoriaus patvirtintą tipinę sutartį rengia ir registruoja taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovas;

11.2.5. Konsultantas pateikia kandidatui studijų dalyko, su kuriuo siejami kandidato mokymosi pasiekimai, aprašą ir supažindina su dalyko studijų rezultatais, kurie atitinka vertinamas kompetencijas. Konsultantas konsultuoja kandidatą kaip parengti neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų aplanką (10 priedas). Teikiamos konsultacijos (individualiai arba grupėje) registruojamos konsultacijų žurnale.

11.3. Kompetencijų vertinimas

11.3.1. Studijų programos kuratorius parengia teikimą dėl vertintojų komisijos sudarymo. Parengtą teikimą suderina su direktoriaus pavaduotoju studijoms ir mokslui. Direktorius arba jo įgaliotas asmuo pasirašo įsakymą dėl vertintojų komisijos sudarymo. Vertintojų komisiją sudaro ne mažiau kaip 3 vertintojai.

11.3.2. Vertintojų komisija, vadovaudamasi aplanko vertinimo forma (4 priedas), analizuoja kompetencijų aplanke pateiktų dokumentų turinį, autentiškumą ir nustato ar/kaip mokymosi

pasiekimų įrodymai atspindi kandidato žinias ir gebėjimus, ar jie atitinka pretenduojamo vertinti dalyko studijų rezultatus. Jei kompetencijų aplanke pateiktų įrodymų nepakanka kandidato norimoms kompetencijoms pagrįsti, vertintojų komisija naudoja kitus vertinimo metodus (pokalbį, atvejo analizę, testus, darbo pristatymą/demonstravimą ir kt.) Tai fiksuojama kandidato kompetencijai pagrįsti vertinimo protokole (5 priedas). Jei nuspręsta, kad kompetencijų aplanke pateiktų įrodymų pakanka kandidato kompetencijoms pagrįsti, vertintojų komisija parengia galimų vertinti ir pripažinti kompetencijų sąrašą;

11.3.3. Vertintojų komisija nusprendžia, kokiais metodais bus vertinami neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos ir apie tai informuoja kandidatą. Vertinimo metodai pasirenkami tokie, kad būtų galima identifikuoti kandidato kompetencijas bei nustatyti jų lygį;

11.3.4. Vertintojų komisija vykdo neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimą, pripažinimą ir dokumentavimą (6 priedas);

11.3.5. Vertintojų komisija per 5 darbo dienas parengia galutinę vertinimo ataskaitą (7 priedas), kurioje pateikia sprendimą: teigiamą (pripažinti), iš dalies teigiamą (iš dalies pripažinti) ar neigiamą (nepripažinti) neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas kaip atitinkančias studijų dalyko studijų rezultatus. Teigiamo sprendimo atveju mokymosi pasiekimus atitinkančių kompetencijų lygis įvertinamas pažymiu 10 balų sistemoje.

11.4. Sprendimo priėmimas (įvertinimas) ir įforminimas

11.4.1. Mokymosi pasiekimus atitinkančių kompetencijų įskaitymas vyksta pagal studijas reglamentuojančius LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymus bei Kolegijos studijų rezultatų įskaitymo tvarką patvirtintą direktoriaus 2015 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V1-86;

11.4.2. Kolegija atskiriems studijų programos dalykams/moduliams vertinti ir pripažinti gali taikyti apribojimus;

11.4.3. Baigiamasis darbas ir (ar) baigiamasis egzaminas neįskaitomas;

11.4.4. Gali būti įskaitoma ne daugiau nei 75 procentai ketinamos studijuoti studijų programos studijų krypties (šakos) dalykų apimties;

11.4.5. Priėmus teigiamą sprendimą, kandidato neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos patvirtinamos įskaitymo dokumentais. Šiuos dokumentus – korteles arba studijų pažymas, jei kandidatas nestudijuoja Kolegijoje, parengia taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovas.

11.4.6. Įskaitymo kortelės (8 priedas) ir pažymos (9 priedas) pateikiamos tvirtinimui Kolegijos direktoriaus pavaduotojui studijoms ir mokslui;

11.4.7. Patvirtintos įskaitymo kortelės perduodamos į studijų organizavimo tarnybą, kur pagal kandidato pateiktą prašymą ir kortelės duomenis parengiami dokumentai (įsakymai, individualios studijų programos) apie įskaitytus dalykus/modulius;

11.4.8. Priėmus iš dalies teigiamą sprendimą, kandidatui suteikiama galimybė per vertinimo komisijos nustatytą laiką pateikti papildomus kompetencijų įrodymus ir/arba kandidato kompetencijas vertinamos papildomais metodais;

11.4.9. Priėmus neigiamą sprendimą, kandidato neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytos kompetencijos nėra pripažįstamos lygiavertėmis atitinkamos studijų programos dalyko/modulio reikalavimams;

11.4.10. Jei kandidatas nesutinka su sprendimu dėl neformaliuoju ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų įvertinimo, jis turi teisę per 3 darbo dienas po susipažinimo su vertinimo komisijos sprendimu pateikti argumentuotą apeliaciją Kolegijos direktoriui, kuris kandidato apeliacijai išnagrinėti sudaro apeliacinę komisiją. Apeliaciją registruoja taikomųjų tyrimų ir paslaugų

komercializavimo skyriaus vadovas. Apeliacinė komisija per 10 darbo dienų išnagrinėja kandidato apeliaciją ir pateikia savo sprendimą. Praėjus apeliacijos pateikimo terminą skundas nenagrinėjamas. Taikomųjų tyrimų ir paslaugų komercializavimo skyriaus vadovas informuoja kandidatą apie apeliacinės komisijos priimtą sprendimą asmeniškai, paštu arba elektroniniu paštu.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Ši Tvarka keičiama ir papildoma Akademinės tarybos nutarimu.
